

İBADETİN ÖNEMİ VE NAMAZIN ROLÜ

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

«إِتَّقِ اللَّهَ، وَأَقِمِ الصَّلَاةَ، وَآتِ الزَّكَاةَ، وَحُجِّ الْبَيْتَ

وَاعْتَمِرْ، وَبِرٍّ وَالِدَيْكَ، وَصِلْ رَحِمَكَ، وَأَقْرِ

الضَّيْفَ، وَأَوْمِرْ بِالْمَعْرُوفِ، وَأَنَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ،

وَزُلْ مَعَ الْحَقِّ حَيْثُ زَالَ. طَب، عَنْ مُخَوَّلِ السُّلَمِيِّ.»

İttekılîlâhe ve ekîmi's-salâte ve âti'z-zekâte ve hucce'l-beyte va'temir ve birra'l-vâlîdeyke vasil rahimeke ve akri'd-dayfi ve'mur bi'l-ma'rûfi ve'nhe ani'l-münkeri ve zül mea'l-hakki haysü zâle.

Derse başlamadan önce bu okuduğum dersi geçen derste okuduk. Bugün de okumak istiyorum. Hatta bütün sene bundan bahsetmek daha doğru ve daha âlâ olur.

Çünkü çok okuyup da çok bilmenin faydası olmadığını görüyoruz. Ancak okuduğumuz ile amel edebildiğimiz, bilebildiğimiz ile amel edebildiğimiz takdirde bize faydalı olur.

Yoksa çok şeyler bilmişiz ama onlarla amel etmedikten sonra ne lüzumu var bu kadar bilginin?

a. Saflarınızı Doğrultun

Namaza dururken Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri;

Suffû sufûfeküm. “Saflarınızı doğrultun!” diyerek her namazda söylerlerdi ve safları düzeltmeden de namaza durmazdı. Saflar düzelir, sen ileri sen geri... Bazen arada geziciler de olur böyle safların arasında, onları

böyle tam sıraya koyduktan sonra, “Tamam!” derlerdi, o zaman Resûlü Ekrem de Allahu ekber der idi.

Fakat bu tabi ilk İslâm devri, herkes bilmiyor bir şey, böyle tatbik olunurdu. E bugün ise bunu bilmeyen yok artık. Binâenaleyh her namazda bunu tekrar etmek iyidir. İşte Arabistan'da bugün her namazda imam efendi *sevvû* der, kısaltır. Çünkü oraya her yerden her türlü yabancı geliyor. Bilen de var bilmeyen de var. Onun için onu söylemek vazifesi. Fakat bizim cemaatimiz mahduttur. Mahdut olduğu halde bu safların düzgünlüğünü, bozukluğunu muhakkak herkes bilir. Bilmeyen kimse de yoktur zannederim. Yalnız bazı ihtiyar olur yahut şuuruna sahip değildir artık. Onun hareketlerinin de kusuruna bakılmaz, yanındakiler de onu düzeltiverir.

Matlap burada safın düzgünlüğü. Safın düzgünlüğü gönlün düzgünlüğüne alamet. Saf-lar düzgün olursa o saftaki müslümanların gönülleri de düzgün demektir. Saflar bozuk olunca o saftaki müslümanların gönülleri de bozuk demektir.

Safın düzgünlüğü matlup olur da gönüllerin düzgünlüğü matlup olmaz mı?

Asıl düzgünlük gönüllerde. Gönüller bir bozuk olduktan sonra saflara ipte çeksen böyle olmaz hiçbir şey. İş gönüllerde.

Binâenaleyh gönüllerin düzgünlüğü de iki şeye bağlı: Birisi Allahu *celle ve alâ'nın* emirlerini tutmak, birisi de yasaklarından kaçmak. Bu iki şeyin üzerinde toplanıyor bütün dava. Bütün dava bu iki şeyin üzerinde. Okuyacağımız dersler hep buna aittir. Emirlerini tutmak yasaklarından kaçınmak. Emirlerini tutamadıkça yasaklarından da kaçamadıkça tekemmül denilen insanlıktaki kemal elde edilemez. İnsan yetişir, büyür, ölür gider, ama nasıl gider Allah bilir artık.

Binâenaleyh bizim Müslümanlıktaki gayemiz kemale ulaşarak, Hakk'ın rızasını kazanarak âhirete geçmektir. Yoksa paraları toplayıp da zevk ü sefa peşinde ölmek değil.

Dünyanın her şeyi güzeldir. Allahu Teâlâ bunu hep bizim için yaratmış. Çeşit, envai çeşit... Bugün adeta cennete benzer bir durum. Her şey var dünyada elhamdülillah. Memleketimiz de üstün bir nimetlere gark

olmuş. Eh bunları yiyip de Allahu Teâlâ'nın nimetlerine şükredememek, ki emirlerini tutup yasaklarından kaçmamak. Ama bazen var ki insanlar [Allah'ın] emirlerini çok iyi tutarlar. Emirlerini tutarlar ama yasaklarından kaçamazlar. Olmaz. Emirleri tutup da yasaklardan kaçmamak kemale insanları hiçbir zaman ulaştırmaz.

Çünkü biliyorsunuz şu cereyan iki hatla geliyor, birisine müspet birisine menfi diyorlar. Bu ikisi birleşmeyince bu lamba yanmıyor. İki birleşmeyince lambanın yanmadığı hepimizce malum.

Binâenaleyh müspet ve menfi, emirle nehiydir. Emrini tut, nehyini yapma! İşte o kadar!

Binâenaleyh emirlerini tutmak için şimdi bugün bize Cenâb-ı Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor.

Şimdi bakınız bir de şu var. Ramazan'dır şimdi hepimiz oruçluyuz elhamdülillah.

Cenab-ı Hak dergahında kabul buyursun.
Fakat şöyle bir emir var biliyorsun ki;

«كَمْ مِنْ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ

وَالْعَطَشُ»

Kem min sâimin leyse min sıyâmihi ille'l-cû'u ve'l-ataşü.

Kem min sâimin. “Ne kadar oruçlu insanlar var, sayısı belirsiz yani.”

Kem min sâimin. Adet söylenmiyor.

“Ne kadar oruçlu insanlar var ki.” *Leyse min sıyâmihi ille'l-cû'u ve'l-ataşü.* “Orucundan ancak kendisine kâr olan açlık ve susuzluktur.”

Oruçlu olmuş akşama kadar aç durmuş, bundan kazancı şu açlığı ve susuzluğu olur. Başka bir faydası olmaz ona.

Bu ne demek acaba, bu ne demek?

Bu adam akşama kadar aç kalsın da hiçbir fayda görmesin bu orucundan. Çok acı bir şey.

Bu yalnız oruca mahsus değil. Namaz da böyle, zekat da böyle, bütün ibadetlerde böyle.

b. Mahşer Gününde Hesap Vermek

Bak;

رب تال يلعنه القران

Rubbe tâlin yel'anühü'l-kur'ânü.

Rubbe tâlin. "Çok Kur'an okuyanlar var."

Hafız olmuş, hoca olmuş, hafızlığı okuyor çalışıyor. Çok!

Rubbe tâlin. "Çok Kur'an okuyan var ki."

Yel'anühü'l-kur'ânü. "Kur'an ona lanet ediyor."

"Yeter yeter artık!" diyor. "Yeter yeter kendini doğrult, düzelt!" diyor. "Allah'a dön, kendini düzelt, yalanı bırak, hileyi hud'ayı bırak, riyakarlığı bırak, gösterişi bırak. Her şeyi bırak Allah'a kul ol." diyor.

Akşam bizim imam efendi günahları okuyor bize.

Aziz kardeş!

Bu günahları okurken çok mühim bir yere geldik ki hepimizin her zaman o vartaya düştüğümüz bir şey. Azıcık birbirimize kızdık mıydı gözümüz kapanır, kulağımız da tıkanır, ağızımızdan çıkanı kulağımız işitmez. En hafifi,

"Ey mürai herif! Sus artık!"

Ey mürai herif!

Bir müslümana mürâi demek!...

Bakın Allahu Teâlâ müslümanları ne kadar seviyor. Ne kadar seviyor, başka bir insanın ona mürâi demesine razı olmuyor; “Bunu diyen insanın 40 senelik ibadeti mahvolur.” diyor.

Bu müslümanlar bak ne kadar gaflete düşmüşüzdür. Birbirimizin aleyhinde ne kadar konuşuruz, ne kadar söyleriz, neler yaparız. Bunlar hep müslümanlığı bilmemenin, imanın ne demek olduğunu bilmemenin, sevabın günahın ne demek olduğunu bilmemenin alame-tidir.

Çünkü riya amel değildir, iç işidir. İç işini ancak Allah bilir. İç işini Allah bilir, senin benim o adamın içine bilmeye kudretimiz de yok hakkımız da yok.

Bunun riyakar olarak, mürâi olarak yaptığı amelin hangi şeyini biliyoruz?

Hiç! Tahminen söylüyoruz yahut dilimizin ucuna gelmiş söylüyoruz.

Onun için Cenab-ı Peygamber her zaman tekrarlıyor. İki şey sizi cennete sokar: Birisi şu dil birisi de takva.

Onun için bak bu iki şey ne kadar önemli!
Bir müslümana mürâi demenin ne kadar büyük
bir günah olduğunu göstermek için Cenab-ı
Peygamber, “Kırk senelik ibadet mahvolur.”
diyor.

Şimdi burada gelecek ki aşağıya doğru,
buna zulüm diyorlar. Bu zalimâne hareket
edenlerin çok sevapları var.

Ne kadar?

Dağlar kadar böyle sevaplar kazanmışlar,
çok. Fakat yarın huzur-u rabbil alemine gelin-
diği vakitte bu dağlar kadar olan sevapların
karşısında; eziyet görmüş, eza görmüş, cefa
görmüş. Onun yüzünden onu gıybet etmiş, ona
zem etmiş, ona kötü söylemiş. Bunlar geliyor-
lar Cenâb-ı Hak’tan mahşer gününde haklarını
istiyorlar.

Hakim Allah *celle celalüh*.

Bu hasenatların hepsi gidiyor. Gittikten
sonra alacaklıların alacakları daha bitmiyor. O
zaman o alacaklıların günahlarını Cenab-ı Hak
bu sevaplı adamın üzerine yüklüyor. Sevabı
bitti. Bitti ama bu günahkarların, öteki de
davacıların günahlarını bu adamın üstüne yük-

lüyor. Sonra bu da ne kadar vehamet meydana getiriyor bilmiyorum artık.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Onun için bu Ramazan sizi insanlığa davet ediyorum. Aç durmaktan maksadımız, ibadetleri fazla yapmamızdan maksadımız, Allah'ın razı olabileceği kâmil bir mü'min olabilmek. Allahu Teâlâ bizi yeryüzüne halifesi olarak göndermiş. Bu halifelîğe liyakat kesbedecek bir mü'mini kamil olmanın yollarını gösteriyor.

Onun için iki şey var: Emrini tut yasağından da kaçın.

Şimdi burada okuduğum hadîs-i şerîfteki buyruk;

İttekillah. "Allah'tan kork."

Her işin başı Allah korkusu. Allah korkusu olmadı mıydı ağzından çıkanı da kulağın duymaz, ne söylediğini de bilmezsin. Her şey olur... Allah korkusu! Allah korkusu olduktan sonra insan dilini de korkutur, gözünü de korkutur. Her şeyde her azası titrer insanın ki, "Allah'ımın razı olmadığı bir hareket acaba benden sadır olur mu?" diyerekten. Allah'ımın razı olmadığı bir hareket sadır olur mu diye-

rekten korku içerisinde. Bu Allah korkusunun içi işleyişinden ibarettir.

Allah korkusunu hepimiz söylüyoruz, hepimiz biliyoruz. "Allah'tan korkmuyor adam!" deriz. Deriz ama bu korku bizde var mı yok mu, onu hiç aradığımız yok.

Binâenaleyh Cenab-ı Peygamber burada *ittekillah*. "Allah'tan korkun." [buyuruyor.] Sen de, hepimiz de... *İttekû* demek. Hepimizin Allah'tan korkmasını tavsiye ediyor. Bu korku olmadıktan sonra Kur'an okurken okuyoruz, *vettekullah, vettekullah, vettekullah...* hemen her sayfada 3-5 defa geçiyor. Allah korkusunu Cenab-ı Hak, tekrar tekrar içimize sinsin diye, tekrar tekrar okunsun [diye] buyurmuş bize.

İttekullah. "Allah'tan korkun." *Ve ekimi's-salâte*. "Namazı bırakma, namazını kıl, namazına müdavim ol. Namazını da dürüst kıl."

Nasıl ki vücudumuzu kibleye karşı çeviriyoruz, gönlümüzü de Allah'a karşı çevirerekten, "Ya Rab! İşte bu bedbaht kulun, kara yüzlü kulun senin divanına geldi. Kusurlarımı

affeyle!” diyerekten elimizi bağlıyoruz, başlıyoruz;

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾^۲ ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

﴿3﴾ ﴿مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾^۴ ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ

نَسْتَعِينُ﴾^۵ ﴿إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾^۶

*El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemine er-rahmâni'r-rahîmi mâliki yevmi'd-dîni iyyâke na'büdü ve iyyâke nesteînü ihdina's-sırâta'l-müstekîme.*¹

Tam durulacak yer!

Ihdina's-sırâta'l-müstekîm. “Bana doğru yolu nasip et yâ Rabbi!”

Doğru yolu bana nasip et, hidayet eyle doğru yola. Ben doğru yolun adamı olayım.

Doğru yolun adamı olayım, müslüman olur da bir insan Allah yolundan ayrılırsa okuduğu ne demek onun?

Demek ki dili söylüyor onu, kendisine bir şey yok. Hem Allah'tan doğru yolu istiyor hem

¹ 1/Fâtihâ, 1-6

de yamuk yolu seçiyor. Seçerken yolun yamukluğunu ve bozukluğunu seçiyor, sonra diyor ki: *Ihdina's-sırâta'l-müstekîm*.

Cenab-ı Allah bize bir kuvvet vermiş bir kudret vermiş bir de irade vermiştir. Bu irademizle bize diyor ki;

“Siz iradenizi sarf edin bakalım. Hayra mı sarf edeceksiniz şerre mi sarf edeceksiniz? Hayra sarf ederseniz sizin için mükafat var, şerre sarf ederseniz iradenizi o zaman da sizin için vebali var.”

E bu irade bizim elimizdeyken biz de Allah-u Teâlâ'dan yardım istiyoruz; “Yâ Rabbi! Bize *ihdina's-sırâta'l-müstekîm!*” diyoruz. Bu sırat-ı müstakimi istediğimiz halde yolumuz bu istediğimiz yolun gayrısı ise bu sözümüzde yalancıyız demektir.

“Onun için Allah'tan kork.” *Ve ekîmi's-salâte*. “Namazı da doğru kıl.”

“Namaz kıl.” demiyor Allah, “Namazı doğru kıl.” diyor.

Ekîmi's-salâte. “İkame et!”

Namaz çok mühimdir, çok mesail vardır. Çok da mesâili vardır, okumakla da bitmez yani. Bugün işte Ramazan münasebetiyle ca-

milerimizdeki gelen kardeşlerimizin çoğu abdestte de kusurludurlar, namazda da kusurludurlar ve bunu öğrenmek de istemezler. Gelir cemaatle namazını kılar gider.

Yedi aza üzerine secde yapılır. Secde yedi aza üzerinedir: İki el iki diz, dört. İki de ayakların parmaklarıdır, ki kibleye karşı döndürürüz bunların üzerine basarak, altı. Bir de alın olur yedi. Bu yedi aza tamam olursa secdede, o namaz namaz olur. Halbuki çok insanlar var ki ayaklarını böyle koyuyor üst üste. Namaza duruyor ayağı üst üste duruyor secdede de. Bilmiyorum yanındaki de ikaz edemiyor, bir şey de söyleyemiyor. Dinlemiyor da, bazısı nasihat de dinlemiyor, okumak da yapmıyor.

Onun için namaz meseleleri [çok önemlidir.] İmam Şafii *rahmetullahi aleyh* hazretleri bir gece yatmış da, demişler;

“İmam!”

Efendim.

Uykunuz nasıl oldu?

“Bu gece 12.000 mesele hallettim.” demiş. 12.000 meseleyi hallettiğini söylüyor. Namaz meselesini.

Namaz mühimdir. Namazı kıl. Namaz Allah'ın emri, namaz Allahu *celle ve alâ'nın* emri. Kur'an'da *ve ekimüssalah*, *ve ekimüssalah* diye müteaddit yerlerde der, hep gelir değil mi?

Başta;

﴿الْم ۱﴾ ذَلِكِ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ^۲

﴿2﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ^۲ ﴿3﴾

*Elif lâm mîm. Zâlike'l-kitâbü lâ raybe fîhi huden li'l-müttekîne ellezîne yû'minûne bi'l-ğaybi ve yukîmûne's-salâte ve mimmâ razeknâhüm yünfikûne.*²

İman edenler kimlerdir?

وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ

الزَّكَاةَ

² 2/Bakara, 1-3

İşte bu iman edenler, *yukîmûne's-salâte* ve *yü'tûne'z-zekâte*.³

“Namazı ikame edenler.” Bu Allah'ın emridir *celle ve alâ*. Bununla vazifemizi yapmış olmakla elhamdülillah iftihar ederiz.

İkincisi de zekat ki mahlukatının şevkati. Mahlukatına şevkat;

Ve âtü'z-zekat. Zekatı vermekle hem Allah'a olan emri ifa etmiş oluyoruz hem de mahlukuna karşı şevkatimizi göstermiş oluyoruz.

Onun için Ramazan ayımız zekat ayıdır. Herkes, her müslüman bakarsın kendi varlığından Allahu Teâlâ kendisine ne nasip ettiyse onun 40'ta birini ayırıp müslüman kardeşlerinden muhtaç olanlara vermekle mükelleftir ki İslamiyeti tamam olsun.

Burada bir de bayram vardır. Bayramda da fitre derler. Bayram Fitresi para verilir. Bu da gayet cüzi bir şeydir. İşte [müftülükten] gelen listelerde 5 lira ile 70-75 lira arasında değişen bir şey. Güzel yazmış bu sefer müftü-

³ 5/Mâide, 55.

lük. Bu, mutlaka bunu vermek için benim bu kadar iktidarım, bu kadar zenginliğim yok. Ben bu kadar fitre verecek durumda değilim demek de çok abestir.

Bir müslüman kazanabiliyor mu az çok bir şey?

Kazanıyor. İşte bunun içerisinde 10 lira yahut 20 lira çıkaracak verecek bir muhtaç müslümana.

On lirayı, 20 lirayı insan neye vermiyor ki!..

Hangi fakir var ki bugün sigara içmesin?

Hangi fakir var ki zıkkımlanmasın?

Ne çeşit yerlere haramlara paraları harcar, burada fitresini verecek 10 liraya yahut 20 lirayı “Ben zengin değilim.” der. “Benim verecek durumum yok.” der. Halbuki bugün 40 milyon müslüman, bugün 10 lira para verse bu kadar [400 milyon lira] para eder.

Burada çünkü yalnız mükellef olmak şart değil. Doğan çocuğun da, o günkü doğan çocuğun da bu zekatı fitreyi vermekle [mükelleftir.] Babası vermesse mesuldür. Ölmemiş, canı çıkmamış bir adamın da, ölüm halinde

yani, sekeratta ama ölmemiş, onun da fitresinin verilmesi lazım.

Yani şevkat bakımından, müslümanlara yardım bakımından Cenab-ı Hak bizlere ne lazımsa söylemiş. Binâenaleyh hem Allah'a kulluk edeceğiz hem de Allah'ın kullarına yardımdan kaçınmayacağız.

Bunda zenginlik ölçü olmaz, bunda mürüvvet ölçüdür. Mürüvvetine göre herkes elinden geldiği kadar hayırlara iştirak etmek adeta mecburiyetindedir.

Bugün dünya malum artık herkesçe.

Elin gavuru memleketinde fakiri gezdirmezken, fakir bulunmazken onun memleketinde bizim memleketimizde neden bulunsun?

Biz onlardan aşağı bir insan mıyız yani?

O fukarasını beslerken biz niye besleyemeyelim fukaraları?

Onun için Cenab-ı Hakk'ın emrini demek ki tutmuyoruz. Onu bugün gavurlar da hesaplamışlar, eğer müslümanlar zekatlarını verseler değil kendi memleketlerinde başka memleketlerde bile fukara kalmaz demişler. Çok mühimdir.

Bugün bilmiyorum bütçemizin, bütçemizi bırak da memlekette dönen paranın ne kadar milyar olduğunu. Bu kadar milyar paranın bu kadar zekatı bu memleketin fukarasını bal ile besler, bal ile.

Binâenaleyh sen namazını kıl, Allah'a olan borcunu ifa et, zekatını ver. Kullara olan şevkat borcunu ifa et. Ki

Ve hucce'l-beyt. “Hem de Allah'ın beytine de git ziyarette et.”

Git de kör kalma, yani memleketinde oturup da kalma. Onun için İmamı Şâfii *rahmetullahi aleyhin* çok güzel sözleri var seyahat adında diyor ki;

“Duran su kokar. Eğer ağaçlar sallanmasa hayat olmaz. Göklerdeki yıldız yürür, yerdeki sular akar. Ağaçlar sallanır rüzgarlar üfler gelir. Sen ne oturursun?” der. Sen de gez.

Onun için Cenab-ı Hak Tebâreke sûresinde de; oku bakalım hafız altını.

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي

مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ﴾

*Huve'l-lezî ceale lekümü'l-arda zelûlen femşû fî menâkibihâ ve külû min hi.*⁴[buyuruyor.]

Cenab-ı Hak bütün arzı bizim emrimize âmade kılmış. Bize diyor ki;

“İki tarafa, iki ucuna da gidin gelin.”

Şarkına da git garbına da git. Durmayın diyor, her yeri öğrenin. İnsanın da her yere gidip gelmeye de gücü yetmez yani. Sıhhati de yetmez parası da yetmez. Fakat bunun en güzeli Beytullah'tır. Beytullah'a gittin miydi şarkın garbın her çeşit insanı orada. Her millet orada, orada herkesi de görürsün. Yalnız senin gözün açık olsun, dil bil, herkesle ünsiyet et, görüş konuş, bir şeyler öğren. Fakat biz dil bilmediğimiz için körü körüne gidiyoruz körü körüne de geliyoruz.

Ve hucce'l-beyte va'temir ve birra'l-vâlidayke. “Anana babana da ikram ve ihsan-
da bulun.”

Öyle körü körüne de yaşama!

⁴ 67/Mülk, 15

Bunun hakkında akşam yine okunan bir derste bir hikaye aklıma geldi. Hikaye değil de hadise, vakıa.

Eski devirlerde, Peygamber Efendimizden eski zamanlarda, daha evvelki zamanlarda üç arkadaş av veyahut başka bir sebeple dışarıya çıkmışlar, gezmeye çıkmışlar. şiddetli bir fırtına kendilerini yakalamış. şiddetli bir fırtına yakalamış, bir mağaraya iltica etmişler. O esnada dağlardan kopan kayalar gelmiş bunların mağarasının kapısının önünü tıkamış, kalmışlar içeride mahsur. Zorlamışlar, güçleri yetecek derecede değil, gayet büyük bir taş.

İşleri kalmış duaya. Demişler ki;

“Allahu Teâlâ'ya yalvaralım, Allah *celle ve alâ* bizi buradan kurtarırsa ne âlâ, kurtulamazsak yandık, ölüme mahkum olduk.

c. Ana Babaya İkrar

şimdi burada *ve birra'l-valideyke* şeysin-den [ifadesinden] ders oluyor bu.

Validenize ikram ve ihsan etmenin fadâilini anlatacağız.

şimdi bu üç kişi, üçü de mahsur. Demişler ki;

“Yahu yalvaralım Allahu Teâlâ'ya, bakalım Allahu Teâlâ bize buradan bir kurtuluş verir mi? Ne yapalım başka çaremiz yok.”

Eh birisi çobanmış bunun zaten.

“Söyle bakalım sen yahu, hiçbir iyi iş yapmadın mı? Allah'a yarar bir işin yok mu senin? Söyle onu da, Allahu Teâlâ'dan ondan [dolayı] bir kurtuluş [olur belki]?” Demiş;

“Yâ Rab! Biliyorsun ya ben çobanım, koyunlarımdan sütü sağlar getiririm, evvela anamı babamı doyururum, sonra çoluk çocuğumu doyururum, istirahatime çekilirim.

Fakat bir gün geldim baktım ki anam babam uyumuş. Biraz geç kalmışım onlar uyumuşlar. Çoluk çocuk da benden boyuna süt istiyor. Ben de anamı babamı doyurmadıkça onlara süt vermiyorum. Onlar ayaklarımın altına dolaşıyorlar. Ben de elimde süt kasesi sabaha kadar bekledim onları. Sabaha kadar bekledim ki uyandıkları vakitte [sütleri hazır olsun.] Belki ben de uyuya kalırım, onlar da uyandıkları vakitte beni bulamazlar aç kalırlar diye sabaha kadar elimde süt, onların başında bekledim.

Eğer sen benim bu hareketi mi kabul ettiysen bize buradan bir kurtuluş ver yâ Rabbi!” diye bir dua etmiş adam.

Bakmış ki taş şöyle kımıldamış. İyi, nefes alacak meydan gelmiş. Demişler;

“Oldu, dualar kabul oluyor, kurtulacağız inşallah.”

Şimdi bu adamın anasına babasına yaptığı ikramın mükafatını bilmem idrak edebilir miyiz?

Biz bugün analarımıza babalarımıza karşı ne kadar sert ve ne kadar yani insanlık haricinde hareketlerimiz var. Onlar tabi yaşlanmışlardır, sözlerini de belki bilmezler. Belki yanlış acı da konuşurlar. Nasıl olsa konuşurlar.

Bizim çocukluk halimizi biz biliyor muyuz hiç?

Bu çocukluk halimizde dokuz ay bir kere karnında taşıdı. Sonra da iki yaşımıza yahut üç yaşımıza girinceye kadar ne kadar zahmetlerimizi çektiler.

Ne kadar ama?

Bunların hepsini unuttuk şimdi bugün onlara karşı dil uzatıyoruz veyahut münasebetsiz

sözler söylüyoruz. Hele “moruk!” diye tabir etmek kadar ayıp bir şey olmaz. Müslümanın ağzına hiç yakışacak şey değil.

İşte bak bu bugün o anasına babasına yaptığı ikramın mükafatı olaraktan Cenab-ı Hak onların oradan kurtulacaklarına alamet olaraktan taşı biraz kımıldattı, bir ışık girdi içeriye.

O ikisinin yeri de ayrı. Şimdi bu bir tanesi bize yeter.

Ve birra'l-valideyke.

Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Azimüşşan'da birçok yerlerde olmakla beraber bazı Sure-i İsrâ'da kendisine ibadetin arkasından, analarınıza ve babalarınıza karşı, onlara itaat etmeyi ve, of [bile demeyin]. Üf, of deriz de, of'un muhafefi üf. Onu da demeyin diyor. İnsan canı sıkılır kızar “Ay, yeter artık!” diyeceği gelir. Sakın ha böyle şey de demeyin. Onlara karşı şevkat kanatlarınızı açınız.

Nasıl kuş yavrularını böyle kanatlarını açarak, tavuk kanatlarını açarak yavrularını koruyorsa siz de analarınıza karşı şevkat kanatlarınızı açınız. Onları himaye ediniz, muhafaza ediniz, sevindiriniz.

Vasil rahimeke. "Akraba-i taallukatını da-
ima bırakma."

Onlara sıla-i rahim yap.

Ve akri'd-dayfi. "Misafirine ikram et."
Ve'mur bi'l-ma'rûfi "Hak ile emret, münki-
rattan da uzak olmalarını yine emret."

Münkiratı işletme! Münkiratı işletme, bu çok acı şey. Bugün münkirat evimizin içerisine girmiş. Hepimizi kafese koymuş şekilde. Bunun derdinden kurtulmamıza çare yok. Allah kurtarsın yani. Şimdi nasıl dua edelim ki Allah da bizi bu şerlerden kurtarsın. Sabahtan akşama kadar şarkı dinlemek, gazel dinlemek, türkü dinlemek suretiyle çocuklarımız ezberliyor bunları hep. Bunlardan da men etmeye hiçbirimizin gücü yetmiyor. Meğer ki o adetleri kırıp kaldırı ortadan.

Bir kere demek ki;

Ve'mur bi'l-ma'rûfi. "İyilikle emretmek hepimizin vazifesi."

İyilikle emretmek; namazını kılmayana namazını kıl, orucunu tutmayana orucunu tut, zekatını vermeyene karşı zekâtını ver, hayrını işle demek.

Ve'nhe ani'l-münkeri. “Münkiratta olanı, içki içeni, kumar oynayanı, zina edeni, faiz yiyeni vesaireleri... onları da men et.” *Ve zül mea'l-hakki haysü mâ zâle.*

Ama şu çok mühim!

Ve zül mea'l-hakki. “Hak ile ol, hakçı ol yani.”

Hakkı müdafaa edenlerden, hakkı muhafaza edenlerden, hakkı koruyanlardan ol.

Ve zül mea'l-hakki Ve zül mea'l-hakki haysü zâle. “Ölünceye kadar da hak üzerine dur, bulun.”

Ihdina's-sırata'l-müstakimin manası.

Ve zül mea'l-hakki. Hakk'ı müdafaa edici, Hakkı muhafaza edici [ol].”

Hakkı muhafaza edemeyen Hakkı müdafaa edemez. Hakkı müdafaa etmek için hakkı muhafaza eden muhafazakardan olmak lazım ki hakkı müdafaa etsin.

Şer tarafında olursan nasıl hakkı müdafaa edeceksin?

Ve zül mea'l-hakki. “Hak ile daima daima ol. Ölünceye kadar hak üzerinde ol.”

Allah hak üzerinde olanlardan, hakkı müdafaa, hakkı muhafaza edenlerden eylesin

cümlemizi. Ölünceye kadar da hak üzerinde olanlardan etsin.

Şimdi Mansur, *enel-hak* dedi. *Ene'l-hak* deyince adamı astılar.

Neden canım hak demesin de ne desin yani? Bak Cenab-ı Peygamber diyor ki;

Ve zül mea'l-hakki. “Hak ile ol. Hakçı, haklı ol.”

Hak tarafında ol, hak sınıfında ol. Çünkü insanlar iki kısım: Biri hak tarafında biri şeytanın tarafında. Hak tarafında olursan Allah yardım eder, şeytanın tarafında olursa şeytanın gideceği yere gidersin.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Çok mühim bir şeydir bunlar, çok mühimdir.

Onun için yazılan günah kitapları 1200 küsür [günah] oluyor. Büyük küçük yani 125 tane büyüğü geldi. Diğerleri de büyük, yine karışık olarıktan 1250 ye geliyor ki bunlar hep bizim kemalimize matuf olan işlerdir. Kemâl-i insaniyet istiyorsan günah kitaplarını çok oku. Günahlar nelerdir bunları öğren.

Anaya babaya karşı itaat ne demek?

Emsaliyle geçinmek, muaşeret ne demek?

Gavurların geçinişi gibi değil müslümanın geçinişi gibi geçinmek lazım. Müslüman gavur mahallesinde de gavur komşusunun yanında da olsa o gavur komşu müslümana özenecek; “Yahu ne iyiymiş şu Müslümanlık!” diye müslüman olmaya çalışacak.

Neden?

O müslümandan gördüğü iyiliklerden naşı.

Onun için bu hadisin arkasından ikinci bir hadis geliyor ki bunu da geçen hafta yine okumuştuk. Bu hafta yeni okumaya çalışacağız. Bir de haftaya yine bunu okumaya çalışacağız. Çünkü hakikat bunların içerisinde dü-rülmüş.

Efendimize bir adam geldi, dedi ki;

“Yâ Resulallah! Bana nasihat et. Bana bir şeyler söyle, vasiyet et. Bana bilgiler ver ya-ni.”

Bir rivayette de Efendimiz demiş ki;

“Ben bir şeyler söyleyeceğim. Bunu kim alır?”

Birisi demiş ki;

“Ben alırım yâ Resûlallah, söyle.”

O da demiş ki;

«إِتَّقِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ أَعْبَدَ النَّاسِ، وَارْضَ بِمَا قَسَمَ
اللهُ لَكَ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ، وَأَحْسِنُ إِلَى جَارِكَ تَكُنْ
مُؤْمِنًا، وَأَحِبْ، لِلنَّاسِ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ تَكُنْ
مُسْلِمًا، وَلَا تُكْثِرِ الضَّحِكَ، فَإِنَّ كَثْرَةَ الضَّحِكِ
تُمِيتُ الْقَلْبَ. حم، هب، ت غَرِيبٌ، عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ.»

İtteki'l-mehârime tekün a'bede'n-nâsi ve'rda bihâ kasemallâhu leke tekün ağne'n-nâsi ve ahsin ilâ cârîke tekün mü'minen ve ehabbe li'n-nâsi mâ tuhibbü li-nefsike tekün müslimen ve lâ tüksiri'd-dahike fe inne kes-ratw'd-dahike tümîtü'l-kalbe.

İtteki'l-mehârime. “Ey evlat, ey Âdem, - kimse oradaki- haramlardan sakın!”

Bu demektir ki *ittekillahe mine'l-mehârimi.* “Allah'tan kork ve haramlardan sakın.” demek.

“Allah'tan kork!” yukarıda açık söylediği şekilde burada *itteki'l-mehârime* dedi, ikisi de aynı şeylerdir. Allah'tan kork ve haramlardan sakın. Haram yalnız ekmek de değil. Ha-

ramın çok nevi var. Gözün haramı var, kulağın haramı var, dilin haramı var, elin haramı var, ayağın da haramı var. Onlar işlendiğinde hepsi haram

Mesela Allah'ın bakma dediği günahlara bakarsan göz haramını işlemiş olursun. Allahu Teâlâ'nın dinleme dediği kötü şeyleri dinlersen kulak haramını işlemiş olursun. Allahu Teâlâ'nın söylenmesini istemediği kötü sözleri söylersen dil günahını işlemiş olursun. Allahu Teâlâ'nın gidilmesinden razı olmadığı yerlere gidersen ayakların günahını işlemiş olursun. Yenmesini istemediği şeyleri yersen midenin günahı işlemiş olursun. Elinle yapılmasını istemediği şeyleri yaparsan ona tokat vurursun, berikini incitirsin, kakarsın çok acı şeylerdir.

Mesela şurada bir el öpme merasimi oluyor da, şu el öpme merasimin de bile beş dakikacık sabrımız olmuyor. Onu itip bunu kakıp evvela ben öpeyim de gideyim diyerekten gayret gösteren oluyor ki bu incitme de yasaktır yani.

Sen bir eli öpeceksin de ne olacak bundan?

Öpmeyiver.

Hacer-i Esved denilen Kabe-i Muazza-ma'daki o cennetten gelen taş, ki hepimiz onun aşığıyız, öpmek için çalışırız ama orada öpmek için birçok insanları incitmek, kendin de incinmek var. Kendin de ayağını ezilir, başın kırılır, şu olur bu olur birçok felaketler var. Sen de birçok insanları kakacaksın kuvvetin nispetinde oraya sokulacaksın.

Bu [öpmek] sünnettir yahu, kakıp incitmek de haramdır. Bir sünneti icra etmek için bir haramı irtikap ediyorsun. Bir sünneti icra etmek için birçok haramları irtikap ediyorsun, birçok insanın canını yakıyorsun da, işte karşıdan buradan Allahu ekber dersin, bu da ona kafi.

Binâenaleyh insanların biraz teyakkuzda olması lazım. Ben geçen de bizzat gördüm, böyle hoşuma da gitmedi yani. İnsanlar biraz sabırlı olmalı.

El öpecek, erken öpüp bir dakika evvel dışarıya çıkacaksın ne lüzumu var?

Bir dakika sonra çıkıver, incitme kimseyi. Bu da ezadan sayılıyor.

Onun için şimdi Cenab-ı Peygamber *itteki'l-mehârimi* dedi o zâta. Haramlardan sakın

haramlardan! “İbadet et.” demedi bak! İbadet et demedi *itteki’l-mehârimi* dedi. Evvela söylediği, “Haramlardan kaçın!”

Çünkü biliyorsunuz ki insanın sıhhati de mikroplardan korunmaya bağlı. Mikroplar insanı sararsa o mikroplar insanı sardıktan sonra çaresi de bulunmaz onların. Hastanelere gidersin en nihayet ölümdür onun yeri.

Binâenaleyh mikroplardan muhafaza olmayı da insan bilmeli. Mikroplu şeyleri yeme, mikroplu şeyler içme, mikrop şeylerin yanına sokulma, ki bu mikrop da sana bulaşmasın. Halbuki nasıl ki bu, işte herkesin bildiğin şey, hastalıklar nasıl bulaşıyorsa insanlara, ahlaklar da böyle bulaşır. Kötü insanların yanına gidersen kötü ahlaktan nasıl sana öyle bir siyaset eder ki o veba mıdır kolera mıdır nedir, o dertler nasıl bulaşıyorsa ondan daha fazladır. Olursun sen de bir sarhoş, olursun sen de bir kumarbaz, olursun sen de bir haydutun birisi. Emsaline, nasıl kimselerle konuşursa onlara benzer gider.

Onun için Cenab-ı Peygamber ilk evvela *itteki’l-mehârimi*. “Haramlardan kaç!” dedi.

Haramı mucip olan yerlere sokulma. Haramkörlerle, haram işleyenlerle ülfet, ünsiyet etme. Çünkü sen de alışırsın ona. Onunla görüşe görüşe sen de haramcının birisi olursun.

“Haramlardan kaçın.”

Ne olacak?

Tekün a'bede'n-nâs. . “En âbid, insanların en âbidi o zaman sen olursun.”

Ve ahsin ilâ cârike tekün mü'minen.

Bu çok mühim, bunu ezberleyebilirsek ne mutlu bize!

Ve ahsin ilâ cârike tekün mü'minen.

“Kemal-i iman, imanındaki kemal ancak komşuna ikramın nispetinde.”

İmanındaki kemal komşuna ikram nispetindedir. Bunu pekala her desrte söylüyorum, birkaç defa duymuşsunuzdur.

Büyüklerimiz kurban kesmişler, kestikleri kurbandan hisse dağıtıyoruz hepimiz yaptığımız gibi. Komşu da yahudi imiş. Oluyor ya, yahudi mahallesinde oturan insanlar müslümanların olduğu yerde. Oraya da gelmiş bir yahudi komşu.

Diyor ki hanıma;

“Hanımefendi, yahudi komşunun hissesini unutma!”

Yahudi komşunun hissesini unutma. Bu tavsiyede bulunduktan sonra gidiyor işine. Geliyor;

“Yahudi komşunun hissesini verdin mi hanım?”

Bir de soruyor tekiden.

Demek ki komşu hakkı ne kadar mühimmiş.

Bunun bir ikincisi var;

Hazreti Hasan veyahut Hazreti Hüseyin orası belki yanlış olur. Evi bir yahudinin evinin yanında imiş. Yahudinin lağımı bu Hazreti Hasan veya Hazreti Hüseyin efendimizin bahçesinden geçiyormuş. Lağım! Lağım patlamış, evin içerisini pis bir koku almış. O esnada yahudi de hatır sormaya misafir gelmiş Hazreti Hasan veya Hazreti Hüseyin efendimize. Bakmış ki evin içerisinde pis bir koku var. Demiş;

“Yâ Hasan, ne bu?”

O da saklamak istemiş.

Nasıl bir tabir kullandıysa pek orasını bilemeyeceğim.

“Sizin su yolunuz patlamış.” demiş.

Lağım demiyor da “Sizin su yolunuz.” [diyor.]

Onu niçin haber vermedin?

Ceddim bize komşudan gelecek ezaya tahammül ile emretti.

Ced, Peygamber ceddim dediği.

Peygamberimiz bize komşudan gelen ezaya tahammül ile emretti. Binâenaleyh sizi rahatsız etmemek için söylemedik.

Özür diliyor, yaptırıyor ve, “Ne iyi ceddiniz varmış ne iyi dininiz varmış!” diyerekten müslüman oluyor adam.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Komşu ile geçinmek buna muaşeret diyorlar. Kitaplara ne kadar yazarsan yaz ne kadar kitap okursan oku. Fakat bunu tatbik edebilmek bir mesele. Bunu tatbik edemedikten sonra her gün komşunla hırgür hırgür, hırgür hırgür kavga gürültü olduktan sonra onun ne kıymeti kalır.

d. İyi Bir Müslüman Olmak İçin Önemli Adımlar

“Demek kamil mü’min olmak istiyorsan komşuna ikram et.”

Ve ehabbe li'n-nâsi mâ tuhibbû li-nefsike tekün müslimen.

Müslüman da olmak istiyor musun?

Evet, iyi bir müslüman olmak istiyorum.

“Öyleyse canın için neler istiyorsan, canın için neler istiyorsan, ne gibi şeyler istiyorsan bütün müslümanlar için aynı şeyleri isteyeceksin.”

Bütün müslümanlar için kimsenin zaruretinde kalmasına tahammül edemeyeceksin.

O orada zaruret de kıvransın, aç yatsın, köprü altında yatsın, şurada yatsın sende baklava börekle yaşa olur mu bu?

Bunu kurtarmak, bu da vazifemiz. Öyle ne köprü altında kalsın, ne sokakta kalsın, ne şurada kalsın ne burada kalsın. Herkesin bir yuvası olsun, herkesin bir lokma ekmeği olacak bir [yapı olsun].

Eski teşkilatlarımız da, bizim çocukluğumuzda gördüklerimizden ve bildiklerimizden imarethaneler vardı. İmarethaneler yani fakir besleme yerleri, oradan torlalar çıkar, böyle böyle pideler yani. Bu pideler, fakirler gider oradan pidelerini alırlar ayrıca da kazanlar kaynar çorbalar vardır. Tasını götürür oradan

da çorbasını alır idi. Şimdi de Kızılay bu iÇi yapıyor zannedersen ama ne kadar yapabiliyor bilmem. Ama o zaman herkesi böyle Şey edilmiŐ mebzlen verirlerdi. Yine bunu da yapmak bizim müslümanların vazifesidir.

Hatta her mahalle bunu yapmalı. Her mahallenin bir imarethanesi olmalı. Orada yemek kaynamalı, ekmeği orada bol olmalı, mahallenin ne kadar fukarası varsa onları tespit etmeli. Onların evlerine götürüp teslim etmeli. Alın ekmeklerinizi yemeklerinizi odunlarınızı kmrlerinizi diyerekten onların ihtiyacını karŐılamak mahalle sakinlerinin vazifesi, baŐlı vazifesi.

Bunu yapabildikleri takdirde, *tekn müslüman*. "O zaman tam müslüman olursun."

Bizim işte hac meraklıları da vardır ya. En son hacca gitmeye de Őeyisi yoktur adamın. Pasaport falan alamamıŐ, pasaportsuz masaportsuz filan nasılsa buradan kaçmıŐ gitmiş. Derken Arabistan'da bundan bakmıŐlar, "pasaport" demişler, yok. En son biraz da Őüphe-lenmiŐler, "Sen gavur musun nesin, nereden geldin?" diyerekten tetkike baŐlamıŐlar. Adam, "Kelime-i Őehadet söyle bakayım?"

diyor, kelime-i şehadetin ne olduğunu bilmiyor. “Ne diyorsun?” diyor. Kelime-i şehadetin ne demek olduğunu bilemeyecek kadar saf bir insan hacca gitmek niyetiyle buradan kalkmış gitmiş. Orada da yakalanmış bir arabada sopa yemiş.

Birisi gelmiş demiş ki,

“Yahu sen kelime-i şهادeti bilmiyor musun?”

Nedir kelime-i şهادet?

Eşhedü en lâ ilâhe illallah demesini bilmiyor musun yahu?

“Eh diyoruz ya hergün?”

İşte bunu istiyorlar senden, söyle bakalım?

“Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh.” demiş.

“Hay Allah senin iyiliğini versin!” demişler. Bunu sen neden deminden beri bizi zorluyorsun da söyleyemedin?

“E senin dediğini anlamıyorum.” demiş.

Yani müslüman insan bu kadar gaflette olur mu?

Çok acı!

Tekrar Cenab-ı Peygamber yine buyuruyor;

«اتَّقُوا اللَّهَ، وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ. فَإِنَّ اللَّهَ يُصْلِحُ

بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ. ك، عَنْ أَنَسٍ»

İttekullâhe ve aslihû zâte beyniküm fe-innallâhe yuslihu beyne'l-müslimîne.

İttekullâhe ve aslihû zâte beyniküm.
“Allah'tan korkun, beyinlerinizi [aranızı] ıslah ediniz.”

Beyinlerinizi, aranızı ıslah ediniz. Aranızdan su sızmasın yani.

Sen de müslüman ben de müslüman. E neden darıldık birbirimize, nedir aradaki bölüşemediğimiz şey?

Onu ıslah edin, birleşin. Birleşin, Hak da birleşin ama batıl da değil Hak da birleşin.

Ve aslihû zâte beyniküm. “Aralarınızı ıslah edin, düzeltiniz.” *Fe-innallâhe yuslihu beyne'l-müslimîne.* “O zaman da Allah müslümanların arasını ıslah eder, kavga gürültü kalkar ortadan.”

Sen de müslüman ben de müslüman, neden sen ayrı neden ben ayrı?

Nedir dava?

Davayı halletmek lazım. Ama işte o Müslümanlık olursa halledilir. Müslümanlık olmazsa yine herkes kendi davasında olur.

Yine buyuruyor Cenab-ı Peygamber;

«اتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ. خ، م، عَنِ النَّعْمَانِ؛

وَطَبَ عَنْهُ: اتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ، كَمَا

تُحِبُّونَ أَنْ يَبْرُوكُمْ.»

İttekullâhe va'dilû beyne evlâdiküm kemâ tühibbûne en yeberrüküm.

Bak ne kadar güzel yahu bunlar!

“Allah'tan korkun da evlatlarınızın arasında da adalet yapın.”

Hatta öpmeye bile! Evladını öperken bunu öptün de, kızı öptüğünde mesela oğlanı da öp. Bir kere öptüysen onu da bir kere öp. Buna iki kere öptüysen onu da iki kere öp. Evlatlarınızın arasında öpmeye bile adalete riayet

et. Ona çok verip de buna az verirsen evlatların arasında kavga gürültü başlar.

Ekseriyetle mal bağışlamalar olur. Mal bağışlamalar da birisine çok bağışlar birisine de az bağışlar. E burada adalet olmadı. Cenab-ı peygamber diyor ki;

İttekullâhe va'dilû beyne evlâdiküm.
“Evlatlarınızın arasında adalete riayet edin.”
Kemâ tühîbbûne en yeberrüküm. “Size nasıl ki ihsan edilmesini istiyorsunuz siz de evlatlarınıza böyle adaletle ihsan edin.”

Şimdi yine geldi bakın. Şimdi bunu iyi dinleyin.

«اتَّقُوا اللَّهَ فِي الصَّلَاةِ. اتَّقُوا اللَّهَ فِي الصَّلَاةِ. اتَّقُوا
اللَّهُ فِي الصَّلَاةِ. اتَّقُوا اللَّهَ فِيمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ.
اتَّقُوا اللَّهَ فِي الضَّعِيفِينَ: الْمَرْأَةَ الْأَرْمَلَةَ، وَالصَّبِيَّ
الْيَتِيمِ. هَب، عَنْ أَنَسٍ.»

*İttekullâhe fi's-salâti İttekullâhe fi's-salâti İttekullâhe fîmâ
meleket eymânüküm. İttekullâhe fi'd-*

daîfeyni el-mer'etü'l-erbiletü ve's-sabiyyi'l-yetîmi.

İttekullâhe fi's-salâti. "Namaz hususunda Allah'tan korkunuz."

Şimdi bir daha *ittekullâhe fi's-salâti.* Tekrar ediyor Cenab-ı Peygamber. "Namaz hususunda Allah'tan korkunuz."

Namazlarınızı vaktinde kılınız. Doğru kılınız dürüst kılınız. İki. Tekrar;

İttekullâhe fi's-salâti. Üçüncü bir emir daha.

"Namazda, namaz hususunda Allah'tan korkunuz."

Namazlarınızı vaktiyle kılınız. Yatsı namazlarında maşallah cami doluyor da sabah namazlarından için cemaat camiye gelemes. Ramazan'da herhalde sahura kalkıyoruz.

Sahura kalktıktan sonra ne olur yarım saat daha oturalım da namazı cemaatle beraber kılsak olmaz mı?

Yahut kılıp da yatsak doğru olur mu?

Olmaz.

Öyleyse üç defa buyurdu;

"Namaz hakkında Allah'tan korkunuz!
Namaz hakkında Allah'tan korkunuz! Namaz

hakkında Allah'tan korkunuz! Namazı doğru dürüst ve vaktinde kılınız.” *İttekullâhe fîmâ meleket eymânüküm.* “Elinizin altında olan köleleriniz, hizmetkarlarınız, çocuklarınız hatta herkes, aileleriniz falan onlar hakkında da Allah'tan korkunuz. Onların da hukuklarına riayet ediniz.”

Hizmetkardır diyerekten onu atıvermeyiniz. Yediğinizden yediriniz, giydiğinizden de giydiriniz tabiri de var. Binâenaleyh o fakir senin eline düşmüş sen onun sayesinde işlerini görüyorsun, rahat ediyorsun. Binâenaleyh ona bakmamak da haksızlık oluyor.

İttekullâhe fi'd-daîfeyni. “İki zayıf mahluk var, bhusus onlar hakkında anlatmaktan çok korkunuz.”

Birincisi;

el-Mer'etü'l-erbiletü. “Dul kadınlar.”

Kocası yok, ölmüştür dul kalmıştır. Kendisini idareden acizdir.

“Dullar hakkında.” *Ve's-sabiyyi'l-yetîmi.*

“Bir de yetim çocuktur ki hâmisi yoktur.”

Bakacak kimsesi yoktur. Bunlar cemiyete emanettir. Halbuki bugün çok acı bir şekil var. Hanımlar bizim en kıymetli varlıklarımız-

dır. En kıymetli varlıklarımız, bunu edebiyatçılarımız çok çeşitli şekilde canlandırırlar; kimisi güle teşbih etmiştir. O bir güldür, o ancak efendisine mahsus.

Halbuki bugün biz bunların çalışmalarını adeta istiyoruz. Gitsin fabrikada çalışsın, dairede çalışsın, şurada burada çalışsın para kazansın da geçinelim, benim geçimim yetmiyor. Benim geçimimi yetmediği için o da çalışsın. Çocuk yetişmiş o da çalışsın. E bu müslümanın vicdanı ile mukayese olunmaz. Müslüman, “Soğan ekmek yiyelim hanım, tuz ekmek yiyelim hanım. Bibere banar yeriz işte bir ekmek yetiyor. Sen kalk evinde otur, evin işlerini gör.”

Ama eve şu mobilya lazım, bu mobilya lazım. Şu giyecek lazım bu giyecek lazım?

Yamarız yamarız giyeriz. Yıkarız yıkarız giyeriz işte ne yapalım Allah da bizi böyle yaratmış. Otur evinde, bed olur, bereket olur, rahmet olur. O fabrikaya giderse yüzü açılır gözü açılır. Sana artık pek tatlı gözle bakamaz, sana tatlı bir muhabbet yapamaz. Bunun gözü, muhabbeti çok kimselere dağılır. Güzellerin güzeli var, zenginlerin zengini var, kibar-

ların kibarı var. Senin hanımındır ama bu muhabbet dağılmıştır birçok insanlara.

Sen buna nasıl razı olacaksın?

E canım Avrupalılar çalışıyor, bak yahudilere karı kız çalışıyor?

Onlar yahudi veyahut canı cehenneme onların. Biz müslümanız yahu!

Allah affetsin kusurlarımızı.

Binâenaleyh bugünkü grubu da yani, bir aile ki kimsesizdir, kocası ölmüş yahut evlenememiş kalmış bekar, hamisi yok cemiyet bakar. Mahallelilerin cemiyet kurup bunları arayıp bulup, bunlara bakmaları lazım. Bunun fabrikaya gitmeye mecbur etmemeli onu.

Ne yapacak aç kalırsa?

Aç kalırsa ne yapar, mecburi gidecek. Açlıkla oyun olmaz ki. Baktı ki bir gün aç iki gün aç olmuyor artık. E ben de gideyim de bir ekmek parası alayım diyecek.

E onu mecbur eden biziz, hepimiz vebal-deyiz. Onu himaye etmediğimizden dolayı o zaman hepimiz vebal altına giriyoruz. Sonra bu alışılıyor. Tabi bugün alışılmış durumda artık her şeyi gözler alışıyor, alışa alışa da âdet hükmüne giriyor. Âdet hükmüne girdik-

ten sonra ayıp mayıp kalkıyor ortadan. Senin kız hangi fabrikaya gidiyor benim kızda oraya.

Allah kusurlarımızı affetsin.

«اتَّقُوا اللَّهَ، وَصَلُّوا خَمْسَكُمْ، وَصُومُوا شَهْرَكُمْ وَأَدُّوا
زَكَاتَ أَمْوَالِكُمْ، وَأَطِيعُوا إِذَا أَمَرِكُمْ، تَدْخُلُوا جَنَّةَ
رَبِّكُمْ. هَب، ت حَسَنٌ صَحِيحٌ، عَنْ أَبِي أَمَامَةَ، وَرَوَاهُ
الْخُلَعِيُّ فِي «فَوَائِدِهِ»، فَقَالَ: «وَحُجُّوا بَيْتَ رَبِّكُمْ،
وَأَدُّوا زَكَاتَكُمْ طَيِّبَةً بِهَا أَنْفُسُكُمْ.»

*İttekullâhe ve sallû hamseküm ve sümü
şehraküm ve eddû zekâte emvâliküm ve etîû
zâ emriküm tedhulû cennete rabbeküm.*

Yine Cenab-ı Peygamber bak ne güzel buyurmuş:

İttekullâhe. “Allah'tan korkunuz.” *Ve sallû hamseküm.* “Beş vakit namazınızı, beş vakit namazı doğru dürüst kılın.”

Şimdi Ramazanda hep musalliyiz elhamdülillah. Fakat Ramazan bitince ne hikmetse, Ramazan bitince namaz da bitiyor. Bu, bu

sene değil, senelerden beri görüle görüle artık belllenmiş bir şey. Ramazan biter namazlar da bitiyor bakıyorsun.

Yahu sen namazı kılıyordun Ramazan'da, Efendini için gelmiyorsun?

Yeter işte bu kadar...

Ve sûmû şehraküm. “Ramazan ayının da orucunu tutunuz.” *Ve eddû zekâte emvâliküm.* “Allah'a olan vazifelerimizi yaptık; orucumuzu tuttuk, namazımızı kıldık fakat.” *Ve eddû zekâte emvâliküm.* “Mallarınızın zekâtını da verin ama.”

Yani mahlukuna da Allah'ın şefkatini unutmayın. Ona da şefkat ve merhamet edin. Merhamet edin, acıyın.

Akşam birisi soruyor;

“Hocaefendi ben sordum, dedim ki, ‘Ben zekat nasıl vereceğim?’”

Dedi ki;

“Tarla ne kadarsa hesap et, evin ne kadarsa hesap et. Ne kadar bunlar para tutuyorsa, onların parasını zekatını vereceksin.”

Öyle şey yok ya! İnsan soracağı şeyi de yerinden öğrenmeli. Öyle herkese sorarsan olmaz o iş.

Tarlanın zekatı çıkan mahsulündendir, işte öşürünü verirsin olur. Yahut vergisini veriyorsun. Vergisini hesap edebilirsin, ne kadar yaptığını mahsülüne göre. Evinin zekatı yoktur. Evin olursa ona zekat düşmez. Onun zekatı misafirhanedir. Evine misafir götürürsün, yedirirsin içirirsin evin zekatı öyledir.

e. Zekatın Sevinçle Verilmesi Ve Bereketi

Zekat, birikmiş para bir sene üzerinden geçmiş onun parasını vereceksin. Kırkta birini vereceksin. Yoksa benim 10 tane evim olur da, şu kadar milyon eder. Bunların zekatı çok para tutar.

Onun için, bak bak şimdi üçüncüsü de geldi;

Ve etiû zâ emriküm. “Başınızdaki amirlerle de, sizi idare eden idarecilere de itaat ediniz, isyan etmeyin.”

Bu isyancı bir grup var ya, onlardan olmayın, itaat edin.

Öyleyse;

Tedhulû cennete rabbiküm. “Namazınızı kılarsanız, zekatınızı vererseniz, büyüklerinize de itaat ederseniz cennete girersiniz.”

Burada bir ilave olaraktan demiş ki;

Ve huccû beyte rabbiküm. “Rabbinizin beytini de ziyaret ederseniz. Bir de.” *Ve eddû zekâteküm tayyibeten bihâ enfüsüküm.* “Zekatı verirken de sevinç ve sürurla, sevgiyle, ‘Şu kardeşimi Allah'ın bana vermiş olduğu zekatımdan şu kardeşime ben bunu veriyorum.’”

Candan verecek yani seve seve.

Tayyibeten bihâ enfüsüküm. “İçiniz sevinç içinde, sürûr içinde, böyle zorlayıcı değil, öyle vereceksiniz. O zaman cennette, Rabbinizin cennetine girersiniz.” buyurulmuş.

«اتَّقُوا أَدَى الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَإِنَّ اللَّهَ

يَغْضَبُ لَهُمْ كَمَا يَغْضَبُ لِلرُّسُلِ، وَيَسْتَجِيبُ لَهُمْ

كَمَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ قَطُّ، وَالِدَيْلَمِيُّ، عَنْ عَلِيٍّ.»

*İttekû eze'l-mücâhidîne fî sebîlillâhi fe-
innallâhe yağdabğ lehüm kemâ yağdabü li'r-
rusuli ve yestecîbü lehüm kemâ yestecîbü
lehüm.*

İttekû eze'l-mücâhidîne fî sebîlillâhi.

“Allah yolunda çalışanlara ezâ etmekten de korkunuz.” buyrulmuş.

Allah yolunda çalışanlara eza etmekten de korkunuz. Bu geniş bir manaya tabi.

Fe-innallâhe yağdabü lehüm kemâ yağdabü li'r-rusuli ve yestecîbü lehüm kemâ yestecîbü lehüm. “Allahu Teâlâ mücahitlere eza edenlere gazap eder, peygamberlere eza edenlere gazap ettiği gibi. Ve onların duasını kabul eder, peygamberlerin duasını kabul ettiği gibi.”

Mücahitlere, Allah yolunda çalışanlara. Allah yolunda çalışan herkes var. İşte herkes Allah yolunda ne kadar çalışıyorsa.

Yine buyuruyor;

«اتَّقُوا زَلَّةَ الْعَالِمِ، وَانْتَظِرُوا فَيْعَتَهُ. عَد، ق،

وَالْعَسْكَرِيُّ فِي «الْأَمْثَالِ»، عَنْ عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ

الْمُزْنِيِّ.»

İttekû zellete'l-âlimi ve'ntezirû

fey'etehû.

Hepimiz hatadan salim olamayız, evliya da olsak kurtulamayız, ne de olsak. Peygamberler müstesna. Herkes bugün pek iyi, bakarsın biraz sonra bir bozulmuştur. Bir an yaramazlık yapar, elinden dilinden bir şeysinden fenalık sâdır olur. Beşeriz, beşeriyet itibariyle insanlar da kusur olmadan olsun, olmaz. Kusur olur fakat bu kusur hacı da da olur hoca da da olur.

İttekû zellete'l-âlimi. "Alimde de bir kusur olduğu vakit de onu ifşa etmekten Allah'tan korkun."

"Alimin hatasını ifşa etmeyin!" diyor. Korkun, söylemeyiniz onu, yaymayınız etrafa."

Çünkü;

Ve'ntezirû fey'etehû. "Çünkü o derhal ona bakacaksınız tevbe edecek hatasına, tevbe edeceğini bekleyin."

Tevbe ederse ne âlâ, kurtarır yakayı. Binâenaleyh bir hata etti diyerekten onun hatası üzerinde durmayın, tevbesine bakın onun.

Yine buyuruyor;

«اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ، فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ. خ فِي

«تَارِيخِهِ»، ت غَرِيبٌ، وَابْنُ السُّنِّيِّ فِي «الطَّبِّ»، حل،

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ؛ طَب، خَط، وَالْحَكِيمُ، وَسَمُوِيَهُ، عَنْ

أَبِي أَمَامَةَ؛ ابْنُ جَرِيرٍ، عَنْ ابْنِ عُمَرَ.»

İttekû firâsete'l-mü'mini fe innehu yenzuru bi-nûrillâhi.

Mü'minde bir feraset vardır. O mü'minin ruhu bir idrak sahibidir ki ona feraset diyorlar. Ondan korkunuz. Çünkü;

Fe-innehu yenzuru bi-nûrillâhi. “Allah'ın nuru ona sirayet etmiştir. O nur ile bakar.”

O nur ile baktığı için karşısındakinin içine vâkîf olur. İçine vâkîf olunca onun karşısındaki terbiyesizliğinden dolayı mesul olur. Binâenaleyh mü'minlerin ferasetinden korkunuz, onların yanında edeplerinizi muhafaza ediniz demektir.

Yine Hazreti Fatıma *radıyallahu anha* hitabeten Cenab-ı Peygamber buyuruyor;

«اتَّقِي اللَّهَ يَا فَاطِمَةُ، وَأَدِّي فَرِيضَةَ رَبِّكَ، وَاعْمَلِي
عَمَلَ أَهْلِكَ، وَإِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ فَسَبِّحِي ثَلَاثًا
وَتَلَاثِينَ، وَاحْمَدِي ثَلَاثًا وَتَلَاثِينَ، وَكَبِّرِي أَرْبَعًا
وَتَلَاثِينَ. فَتِلْكَ مِئَةٌ. فَهِيَ خَيْرٌ لَّكَ مِنْ خَادِمٍ. د، عَنْ

عَلِيٍّ

*İttekılîlâhe yâ fâtimatü ve eddî ferîdate
rabbike va'melî amele ehliki ve izâ ehazti
madceake fe sebbihî selâsen ve selâsîne
va'hmedî selâsen ve selâsîne ve kebbirî er-
bean ve selâseîne fe tilke mietün fe hiye hay-
run leke min hâdimin.*

İttekılîlâhe yâ fâtimatü. “Ey kızım Fatı-
ma!”

Bakın iyi dinleyin, kızına söylüyor Cenab-ı
Peygamber.

“Ey kızım Fatıma!” *İttekılîlâh.* “Allah'tan
kork!” *İttekılîlâh.* “Allah'tan kork kızım Fat-
ma.”

Bu şimdi yeni yeni kitaplar çıkıyor Hz.
Fatma'nın hakkında, Hz. Aişe'nin hakkında,

Hiz. Hatice'nin hakkında bir sürü kitaplar var. Bunlari okumanızda tavsiye ederim, her ne kadar kim yazarsa yazsin. Onlar da faydalar çoktur.

Hiz Fatıma'yı biliyorsunuz, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin biricik kızıdır. Onu çok isteyenler oldu hiçbirisine vermedi. En nihayet Hiz. Ali efendimize, ki amcasının çocuğuna verdi.

Verdi ama, çeyiz denilen Şeyi yapacak ne Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* de bir Şey var, ne de damat olan Hiz Ali efendimiz de kıza eyizlik verecek bir Şey var. Hiçbir Şey yok. İki taraf da darlık içerisinde.

Hiz. Ali efendimizin bir oku varmış, yahut kılıcı. İŞte harplerde kullandıkları cinsten. Onu götürmüŐ mzada vermiş, [satıp] düğün Şeyi hazırlayacak. Hiz. Osman görmüş, almış onu. Ne kadar bir para verdiyse vermiş, okunu da kendisine iade etmiş, "Al bununla düğününün masrafını yap." demiş.

Cenab-ı Peygamber ona eŐref bir sofraya tertip ettirmiŐ. Ekmek, işte o zaman ki çorba, neyse falan. Onunla Hazreti Fatıma gelin oluyor.

Neleri var Hazreti Fatıma'nın?

Şöyle entarisi, böyle entarisi, şöyle çeyizlik... Yok, hiçbir şeyi yok. Altına yayacak bir kilim parçası, bir testisi, bir bardağı, buna benzer bir kaç parçadan ibaret. Böyle bir kaç parçadan ibaret...

Peygamberin kızı gelin oluyor, Hz. Ali de onu alıyor...

Şimdi bugün bizim en fakir bir ailenin kızına bak. En fakir! Ne sandıklar dolusu eşyalar, ne sandıklar dolusu çeyizler. Konu komşu, “Aman yardım edelim yahu, filanın kızı gelin oluyormuş.” diyerekten fakir fukara hep yardım edilir. O da saltanatla gider kocasının evine, kocası da birçok masraflara girer. Kimisi 10.000, kimisi 20.000, kimisi 30.000 oda döşeyecek, mobilya alacak, şu olacak bu olacak. Adamın hâli tükenir, birçok borçlara da girer.

Ne o?

Düğün yaptı. Ondan sonra belini bir türlü düzeltemez zavallı.

Ne olur canım, iki gönül bir olduktan sonra işte bir samanlık kafi adama.

Allah affetsin kusurlarımızı.

Biz müslümanız ama müslümanlığa uymuyoruz. Her akşam okuyor müezzin efendi;

﴿رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ﴾

*Rabbenâ âmennâ bimâ enzelte ve't-teba'ne'r-rasûle.*⁵

“Biz Allah'ın indirdiğine iman ettik ve resûle de uyduk.” diyor.

Hangisine uyduk ki?

Dilimiz söylüyor uyduk diyerekten.

Çalışma bak hepimizde! Evlerimizdeki çalışıma bak, hiçbir zaman bunlar bize yakışır şey mi?

Şimdi Cenab-ı Peygamber kızına diyor. Bir şeyisini daha söyleyeyim.

Bir gün bir arkadaşıyla kızının evine misafir gidiyor Efendimiz. Geçiyorlarmış diyor ki arkadaşına,

“Şu kızımın evine bir uğrayalım.”

Zaten kızının evine uğramadan da geçmezdi Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*.

⁵ 3/Âl-i İmrân, 54

Her zaman geçtikçe kızına uğrar, “Nasılsın kızım?” diye hatırını sorar.

Kızının evine gitti, yanında da o yabancı bir adam var. Tak tak kapıyı aldılar;

Kızım ben geldim ama yanımda filan da var.

“Baba hoş geldiniz ama başımı örtecek bir şeyim yok.” dedi.

“Başımı örtecek bir şeyim yok! Arkamda bir cübbe gibi bir şey var da başımı örtersem ayaklarım açılıyor. Arkama alırsam başım açılıyor.” [diyor.]

Çok acıdır arkadaş, çok acıdır!

Cenab-ı Peygamber cebinden mendile benzer, -çember derlerdi eskiden- büyükçe bir şey çıkardı verdi. Onunla da başını örttü, o zaman içeriye misafirleri kabul ettiler.

Allah...

Birçok gün aç kalmışlar, derken Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin hasta olmuş. Hasta olmuş, demişler ki;

“Yâ Rab! ocuklarımıza şifa verirsen senin için üç gün oruç tutalım biz. Hasan ve Hüseyin'e şifa ver biz senin için üç gün oruç tutmaya söz verdik.” Akşama da yok bir şey

yani. Akşam da bir su ile iftar ederekten oruca niyetlenmişler.

Akşama Hz. Ali efendimiz ödünç olaraktan gitmiş birisine bir parça arpa mıdır ekmek midir bir şey almış. Getirmiş ki evde iftar etsinler de oruçlarını bozsunlar.

Tak tak tak... [kapı çalıyor.]

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا
وَأَسِيرًا

*Ve yut'imûne't-ta'âme alâ hubbihî miskînen ve yetîmen ve esîr.*⁶

Bir miskin gelmiş, onu o gün o miskine vermişler. Bu akşam iftarlığı miskine vermişler. Bir su ile iftar etmişler, ertesi gün orucunda da [niyet etmişler.] Çünkü bu kefaret oruçları öyle arası açılmaz. Bugün bir tane tutayım da üç gün sonra bir tane daha tutayım, olmaz. Üç gün sırayla tutacaksın.

⁶ 76/İnsan, 8.

Ertesi gün yine bir parça bir şey bulmuşlar getirmişler. Bu sefer yetim gelmiş, tak tak...

“Yetim, Allah için bir şey!”

Tutmuşlar o gün de ona vermişler.

Üçüncü gün gelmiş yine oruçlular, yok bir şey, bir esir gelmiş;

Esire de o gün vermişler, üç gün de üç gün açlıkla orucu tutmuşlar.

Arabistan'daki orucu da kolay, buradaki oruca benzetme ha! Orada o sıcakta adamın ağzının dili bu kadar dışarıya çıkıyor. Kolay bir şey değil. Bak birçok hacılar geri geldiler. Dayanamadılar da oradan.

Şimdi o kızına diyor ki;

“Ey kızım!” *Ve eddî ferîdate rabbike.*

“Rabb'inin emrettiklerini tut kızım.”

Rabbinin emirlerini tut.

Va'melî amele ehliki. “Efendi'nin, kocanın hizmetini de bırakma.”

Kocanın hizmetini de bırakma ama. “Ben Allah'a itaat edeceğim, namaz kılacağım, oruç tutacağım.” diyerekten seccadeden kalkma, evin işleri kalsın, öyle iş yok. Evinin işini de göreceksin. Çamaşır yıkanacak, yemek pişiri-

lecek, ortalık silinecek süpürülecek. Yırtıklar yamalanacak, dikilecek.

Şimdiki hanımlar da kurtuldu bu yırtık yamalardan.

Ev mâ vecebellahu aleyki min itâ'ati ehliki ve hizmeti zevciki. "Zevcinin hizmetleri nelerse onları da yapmakla mükellefsin ha kızım! Sen peygamber kızıydın ama burada şimdi seni kocaya verdik.

Geçen onu da derste okuduk ya. Cenab-ı Peygamber kızı evinden giderken ne güzel nasihat etmiş. "Sen ona şöyle ol ki o da sana böyle olsun." diyerekten bir nasihat ediyor. Sen artık tanıdığın bildiğin babanın evinden, tanımadığın bilmediğin bir eve ayrılıp gidiyorsun. Sen orada şöyle yap böyle yap diyerekten güzel nasihatler etmiş.

Va'melî amele ehliki. "Evinin işini de kocanın işini de rahatlıkla, güzel güzel yap." *Ve izâ ehazti madceake.* "Yatacak zamanın geldi, uyuyacaksın." *Fe-sebbihî selâsen ve selâsîne.* "Otuz üç kere Cenab-ı Hakk'ı tesbih et de öyle yat."

Öyle hemen uykum geldi deyip de yatı-verme!

Otuz üç defa bak! *Fe-sebbihî selâsen ve selâsîne*. "Otuz üç kere sübhanallah, sübhanallah, sübhanallah..."

el-Fatiha.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

